

Piteå Kommun
Ekonomikontoret

PitePanelen

Rapport 2

PitePanelens synpunkter inför ”*Klimat- och energiplan*” för Piteå geografiska kommun

Maj 2009

Anna Lena Pogulis
Ekonomikontoret

1.0 Inledning

PiteåPanelen inbjöds den 4 maj 2009 till sitt första dialogmöte.

Temat för kvällen var Uthållig kommun. Uthållig kommun syftar till en hållbar utveckling - socialt, -ekonomiskt och ekologiskt. Piteå Kommuns långsiktiga mål är att bidra till en hållbar energianvändning inom ett energisystem som är tryggt, effektivt och ger en låg inverkan på hälsa, miljö och klimat. Piteå är i inledningen av att utarbeta en så kallad ”Klimat- och energiplan” för kommunen som geografiskt område. Piteå kommun påbörjade arbetet med ”Klimat- och energiplan” med att möta PiteåPanelen.

Kvällen inleddes med en inledning kring Uthållig kommun och därefter fick deltagarna fritt välja bland fem olika stationer. Kvällen gav möjlighet att delta vid två stationer.

- Transporter
- Miljö/Energi
- Trygghet
- Avfall
- Mat

Vid varje station var det dialog bland deltagarna som styrde innehållet. Samtalsledare fanns vid varje station med uppgift att inleda diskussionen, dokumentera, samt svara på frågor vid behov.

Diskussionsfrågor var bland annat;

- Hur tror du samhället ser ut om 5-10 år i Piteå kommun? (utifrån temaområdet)
- Vilka mål tycker Du att Piteå ska arbeta för att uppnå?
- Vilka frågor bör prioriteras?
- Vad tycker Du som medborgare att kommunen bör ansvara för?
- Vad kan Du som medborgare göra för insatser/åtgärder för att göra skillnad för hälsan, miljön och klimatet?

2.0 Svarsfrekvens

Datum för mötet delgavs panelen redan vid frågeomgången i april.

Inbjudan med program för kvällen skickades ut två veckor innan mötet.

Det var 48 personer (33 %) av panelen som hörsammade inbjudan och deltog i mötet.

3.0 Resultat av PitePanelens åsikter

Resultatet presenteras per temaområde som diskuterades under kvällen. De åsikter som presenteras är ett axplock av olika enskilda synpunkter och inlägg, varför resultatet ska ses som idéer och förslag på intressanta områden som kan komma att ingå i Piteå kommuns *Klimat och Energiplan*.

- **Transporter**

Vilka frågor bör prioriteras?

Kollektivtrafik

- Fler busslinjer
- Utökade tidtabeller

Cykel

- Säkra cykelvägar i hela kommunen (underhåll, snöröjning m.m.)
- Cykelvägar på landsbygden

Bil

- Minska biltrafiken i centrum

Norrbottniabanan

- Tunga transporter på järnväg

Vad tycker Du som medborgare att kommunen bör ansvara för?

- Busskampanjer – pröva åka buss
- Små bussar
- Medverka till flygbussar
- Cykelfrämjande aktiviteter
- Stäng hela Storgatan för biltrafik
- Minska biltrafik vid Rådhusstorget
- Parkeringsavgift i centrum – för att hålla nere biltrafiken där, avgiftsfria parkeringar i närliggande områden t.ex Nolia, brandstation.

Frågor som kom upp under kvällen?

- Vad får busstrafiken kosta?
- Var ska resecentrum för Norrbottniabanan placeras? Varför mitt i stan? Farligt gods?

Vad kan Du som medborgare göra för insatser/åtgärder för att göra skillnad för hälsan, miljön och klimatet?

- Beteendeförändring i resandet

- Miljö/Energi

Hur tror du samhället ser ut om 5-10 år i Piteå kommun? (utifrån temaområdet)

Visionen är ett Grönt Piteå

Vilka mål tycker Du att Piteå ska arbeta för att uppnå?

- Kommunen ska vara en god förebild
- Bli en lågenergikommun
- Ambitiösa miljömål

Vilka frågor bör prioriteras?

- Trafik
- Kollektivtrafik
- Norrbottniabanan
- Bioenergi och vindkraft – se till att behålla avkastningen i Piteå
- Fjärrvärme

Frågor som kom upp under kvällen

- Skottrar?

Vad tycker Du som medborgare att kommunen bör ansvara för?

- Bort med trafikljusen
- Ge rejäla morötter för att få folk att åka kollektivt – t.ex 20 kronor i handen vid varje resa
- Billigare kollektivtrafik, gratis buss på Lördagar
- Fjärrvärme ska löna sig – både ekonomiskt och miljömässigt
- ”Trycka på uppåt” för att få förändringar i landet

Vad kan Du som medborgare göra för insatser/åtgärder för att göra skillnad för hälsan, miljön och klimatet?

- Bli mer miljömedveten - Börja där du är
- Beteendeförändringar i resande

- Trygghet

Hur tror du samhället ser ut om 5-10 år i Piteå kommun? (utifrån temaområdet)

- Oro över ökad otrygghet främst när det gäller den sociala biten

Vilka mål tycker Du att Piteå ska arbeta för att uppnå?

- Alla ska känna trygghet både socialt och som enskild medborgare. Gäller hela den miljön vi lever i.
- Bra och god kvalitet i äldreboenden.
- Skola där alla är trygga.
- Bra förebyggande arbete främst när det gäller alkohol/drogfrågor.

Vilka frågor bör prioriteras?

- När beslut fattas bör medborgare tillfrågas. Ex neddragningar inom äldreomsorgen – uppvärmning av gågata.
- Alkohol/drogfrågor bör prioriteras kraftigt
- Samverkan
- Vid felanmälan/ påpekande om otrygg miljö, sak det ske åtgärder.

Frågor som kom upp under kvällen

- Varför hänvisas frågor om prioriteringar i budgeten till att ”det är olika börsar”?
- ”Det syns inte när man gör det men det syns när man inte gör det! (citat från deltagare angående upplevelsen av brist på förebyggande arbete)

Vad tycker Du som medborgare att kommunen bör ansvara för?

- Samverkan mellan kommun, föräldrar, organisationer, myndigheter, kyrkan, frivilligorganisationer (volontärer)
- Vara bra arbetsgivare för att ge trygga förhållanden till både arbetstagare och brukarna. Erfaren och trygg personal ger trygga förhållanden i skola och äldreomsorg
- Nyanställa ”yngre” som arbetar tillsammans med dem som har erfarenhet.
- Ge mer stöd till barn och föräldrar
- Öka resurserna till skola och omsorg samt drogförebyggande arbetet.
- Drogförebyggare och fältassistenter tillbaka
- God kvalitet när det gäller förebyggande- och behandlande arbete. Uppföljning och utvärdering
- Satsa på mer förebyggande arbete. Ex när det gäller mobbing men också när det gäller miljö ex trygga vägar
- Bättre kommunikation vid problem, ex vid påtalande om fel bör detta åtgärdas snarast eller om det inte går få en förklaring.
- Trevligare bemötande vid påtalande av fel/ otrygga miljöer av olika saker ex farlig trafik på gångbanor och man önskar farthinder för att stoppa trafiken

Vad kan Du som medborgare göra för insatser/åtgärder för att göra skillnad för hälsan, miljön och klimatet?

- Att våga bry sig, Våga ifrågasätta
- Att vara medmänniska
- Dialog
- Vara delaktiga

- Avfall

Vilka mål tycker Du att Piteå ska arbeta för att uppnå?

Kommunen ansvarar för återvinning, FTI betalar

Vilka frågor bör prioriteras?

- Avfall
- Biogas

Vad tycker Du som medborgare att kommunen bör ansvara för?

- Elda soporna i länet
- Byta ihop sopor, istället för att transportera
- Väg soporna, betala efter vikt
- GPS-system/beställa via nätet
- Fler fraktioner i hemmet/ Fastighetsnära sortering
- Undersöka vad medborgarna vill ha
- Sprida kunskap
- Bättre behållare för källsortering
- Vår- och höst hämtning av trädgårdsavfall/grovsopor
- Öppet på Reprisen kvällstid för inlämning av saker, t.ex. när Bredviksberget har kvällsöppet

Frågor som kom upp under kvällen

Det måste betinga ett pris att påverka miljön

Vad kan Du som medborgare göra för insatser/åtgärder för att göra skillnad för hälsan, miljön och klimatet?

- Sortera mera
- Lära sig mer
- Köpa mindre hel- och halvfabrikat, köpa mindre överhuvudtaget
- Handla säsongsanpassat, närproducerat – kan påverka mer om t.ex. förpackningar

- **Mat**

Hur tror du samhället ser ut om 5-10 år i Piteå kommun? (utifrån temaområdet)

Det framkom två motsatta funderingar hur vi i Piteå kommer att förhålla oss till mat i framtiden.

1. Att trenden som finns i storstäderna kommer att slå igenom även i Piteå och att vi kommer att äta allt mer ute på olika matställen såväl frukost som lunch och middag. Behovet av bra matställen med husmanskost och nyttig mat kommer då att öka.
2. Att trenden med ökat antal matlagningsprogram, kokböcker och hälsa kommer att innebära att vi lagar allt mer mat hemma.

Vilka mål tycker Du att Piteå ska arbeta för att uppnå?

Den vision som samtalen leder till vad avser Piteå kommuns möjligheter att agera är att om 5-10 år så lagas maten i våra verksamheter på respektive kök.

Den favör som finns i Piteå och Sverige med gratis skollunch i både grundskola och gymnasieskola ska vi värna om.

Vad tycker Du att kommunen bör ansvara för? Vilka frågor bör prioriteras?

- Piteå kommuns upphandling av mat bör fokusera på att
 - i första hand köpa lokalproducerat
 - i andra hand köpa miljö och rättvisemärkta varor
- Servera husmanskost i våra verksamheter och presentera maten på ett trevligt sätt
- Förbättra hemkunskapen – mer resurser – så att eleverna kan lära sig laga ”riktig mat”
- Informera medborgarna (se nästa fråga) via hemsidan och ”Vårt att Veta om din kommun”

Frågor som uppkommer under kvällen är;

- Varför ska varorna som kommunen åka till Umeå för omlastning innan de kommer ut till våra kök, även om det innebär längre resa?
- Varför måste alla kök beställa vegetariskt alternativ även om köksan vet att barnen inte äter rätten och maten måste kastas?

Vad kan Du som medborgare göra för insatser/åtgärder för att göra skillnad för hälsan, miljön och klimatet?

- Piteborna kan bidra till bättre miljö genom att förändra sitt beteende när de handlar, men då det är en snårig djungel behöver de information som kommunen kan hjälpa till med enligt följande;
 - Information på hemsidan kring olika miljömärkningar
 - Vilka varor är lokalproducerade, vilka försäljningsställen finns
 - Hur ska jag veta var olika matvaror kommer ifrån?
 - Kanske en ”matwiki” – där medborgare kan tipsa varandra om klimatsmarta inköp
 - Praktiska tips på hur man kan lagra t.ex. rotsaker som är inköpta på hösten, så att de har längre hållbarhet, gärna i Vårt att veta om din kommun

4.0 Kort utvärdering

Vid kvällens slut gjordes en förfrågan om dialogmöten är en bra form för panelen vid mer komplicerade frågor.

Handuppräckning, samtal under kvällen och e-post som inkommit efter kvällen visar att dialogmötet var uppskattat och att denna form kan användas vid fler tillfällen.